

کد کنترل

323

C



323C

## آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته - سال ۱۴۰۴

صبح پنج‌شنبه

۱۴۰۳/۱۲/۰۲



جمهوری اسلامی ایران  
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری  
سازمان سنجش آموزش کشور

«علم و تحقیق، کلید پیشرفت کشور است.»  
مقام معظم رهبری

### زبان و ادبیات فارسی (کد ۱۱۰۱)

مدت زمان پاسخگویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۸۵ سؤال

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۲۵	۱	۲۵
۲	نظم فارسی	۳۲	۲۶	۵۷
۳	نثر فارسی	۲۵	۵۸	۸۲
۴	کلیات مسائل ادبی (تاریخ ادبیات، فنون ادبی، دستور زبان)	۳۳	۸۳	۱۱۵
۵	عربی	۲۰	۱۱۶	۱۳۵
۶	ادبیات انقلاب اسلامی	۱۵	۱۳۶	۱۵۰
۷	تاریخ اسلام	۱۵	۱۵۱	۱۶۵
۸	کلیات ادبیات کودک و نوجوان	۲۰	۱۶۶	۱۸۵

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

\* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات کادر زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

### PART A: Vocabulary

**Directions:** Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

- 1- One theory holds that humans became highly ..... because evolution selected those of our forefathers who were especially good at solving problems.  
1) successive                      2) concerned                      3) passionate                      4) intelligent
- 2- Is it true that the greenhouse ....., the feared heating of the earth's atmosphere by burning coal and oil, is just another false alarm?  
1) effect                              2) energy                              3) force                              4) warmth
- 3- In most people, the charitable and ..... motives operate in some reasonable kind of balance.  
1) obvious                              2) high                              3) selfish                              4) prime
- 4- Whatever the immediate ..... of the Nigerian-led intervention, West African diplomats said the long-term impact of recent events in Sierra Leone would be disastrous.  
1) reciprocity                              2) outcome                              3) reversal                              4) meditation
- 5- The last thing I would wish to do is to ..... a sense of ill will, deception or animosity in an otherwise idyllic environment.  
1) postpone                              2) accuse                              3) foster                              4) divest
- 6- While the movie offers unsurpassed action, ..... script makes this the least of the three "Die Hards."  
1) an auspicious                              2) a stirring                              3) an edifying                              4) a feeble
- 7- Relations between Communist China and the Soviet Union have unfortunately begun to ..... again after a period of relative restraint in their ideological quarrel. We can only hope that common sense prevails again.  
1) ameliorate                              2) deteriorate                              3) solemnize                              4) petrify

### PART B: Cloze Test

**Directions:** Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Before the 1970s, the Olympic Games were officially limited to competitors with amateur status, but in the 1980s, many events .....(8) to professional athletes. Currently, the Games are open to all, even the top professional athletes in basketball and football. The ancient Olympic Games included several of the sports .....(9) of



- 14- According to the passage, which sentence is NOT true?
- 1) The *Shahnameh* contains 62 stories written in 50,000 couplets.
  - 2) The *Shahnameh* is an epic prose telling the history of Persia.
  - 3) It took Ferdosi more than thirty years to write the *Shahnameh*.
  - 4) The *Shahnameh* is a masterpiece written in modern Persian.
- 15- It is stated in the passage that .....
- 1) Ferdowsi was a member of the Samanid dynasty
  - 2) a number of scholars gave credit to the stories of the *Shahnameh*
  - 3) the *Shahnameh* was influenced by many cultures especially Turkish
  - 4) the *Shahnameh* is still considered one of the greatest works of Persian literature

**PASSAGE 2:**

Sa'di's best known works are *Bustan* (The Orchard) completed in 1257 and *Gulistan* (The Rose Garden) completed in 1258. *Bustan* is entirely in verse (epic metre). It consists of stories aptly illustrating the standard virtues recommended to Muslims (justice, liberality, modesty, contentment) and reflections on the behavior of dervishes and their ecstatic practices. *Gulistan* is mainly in prose and contains stories and personal anecdotes. The text is interspersed with a variety of short poems which contain aphorisms, advice, and humorous reflections, demonstrating Sa'di's profound awareness of the absurdity of human existence. The fate of those who depend on the changeable moods of kings is contrasted with the freedom of the dervishes.

Sa'di is also remembered as a panegyrist and lyricist, the author of a number of odes portraying human experience, and also of particular odes such as the lament on the fall of Baghdad after the Mongol invasion in 1258. His lyrics are found in *Ghazaliyat* (*Lyrics*) and his odes in *Qasa'id* (*Odes*). He is also known for a number of works in Arabic.

In addition to the *Bustan* and *Gulistan*, Sa'di also wrote four books of love poems (*ghazals*), and number of longer mono-rhyme poems (*qasidas*) in both Persian and Arabic. There are also quatrains and short pieces, and some lesser works in prose and poetry. Together with Rumi and Hafez, he is considered one of the three greatest ghazal-writers of Persian poetry.

- 16- The word underlined "aptly" in paragraph 1 is closest in meaning to .....
- 1) appropriately      2) nearly      3) recently      4) flexibly
- 17- *Gulistan*, according to the passage, .....
- 1) is a book about the rose gardens
  - 2) contains stories written primarily in prose
  - 3) is, like *Bustan*, mainly in metrical structure
  - 4) was written in 1258, one year before *Bustan*
- 18- It has been stated in the passage that in his books, sa'di covered all of the following EXCEPT .....
- 1) freedom of the dervishes      2) changeable moods of kings
  - 3) the impacts of ecstatic practices      4) absurdity of human existence
- 19- Which sentence, according to the passage, is true?
- 1) Baghdad fell by the Mongol army in 1258 and sa'di wrote a poem about it.
  - 2) Justice, liberality, modesty, contentment are moral virtues of dervishes.
  - 3) Sa'di's lyrics mostly contain aphorisms, advice, and humor.
  - 4) In his odes, Sa'di has portrayed his personal experiences.

- 20- In his works, Sa'di compares the fates of those who depend on kings to the dervishes by .....
- 1) suggesting that dervishes aspire to the power of kings
  - 2) celebrating the loyalty of dervishes to kings, highlighting their interdependence
  - 3) emphasizing the wealth acquired by the kings as opposed to the poverty of dervishes
  - 4) contrasting the unpredictable nature of royal favor with the freedom experienced by dervishes

**PASSAGE 3:**

The Indo-European languages have a large number of branches: Anatolian, Indo-Iranian, Greek, Italic, Celtic, Germanic, Armenian, Tocharian, Balto-Slavic and Albanian.

The Indo-Iranian includes two sub-branches: Indic and Iranian. Today these languages are predominant in India, Pakistan, Iran and its vicinity, and also in areas from the Black Sea to western China.

Sanskrit, which belongs to the Indic sub-branch, is the best known among the early languages of this branch; its oldest variety, Vedic Sanskrit, is preserved in the Vedas, a collection of hymns and other religious texts of ancient India. Indic speakers entered the Indian subcontinent, coming from central Asia around 1500 BCE: In the Rig-Veda, the hymn 1.131 speaks about a legendary journey that may be considered a distant memory of this migration.

Avestan is a language that forms part of the Iranian group. Old Avestan (sometimes called Gathic Avestan) is the oldest preserved language of the Iranian sub-branch, the "sister" of Sanskrit, which is the language used in the early Zoroastrian religious texts. Another important language of the Iranian sub-branch is Old Persian, which is the language found in the royal inscriptions of the Achaemenid dynasty, starting in the late 6th century BCE. The earliest datable evidence of this branch dates back to about 1300 BCE.

Today, many Indic languages are spoken in India and Pakistan, such as Hindi-Urdu, Punjabi, and Bengali. Iranian languages such as Farsi (modern Persian), Pashto, and Kurdish are spoken in Iraq, Iran, Afghanistan, and Tajikistan.

- 21- The best title for this passage is .....
- 1) Indic and Iranian as Sacred Languages
  - 2) The Oldest Preserved Languages
  - 3) Branches of Indo-European Languages
  - 4) The Best Known Early Languages
- 22- The underlined phrase "its vicinity" in paragraph 2 refers to .....
- 1) the predominant languages in this area
  - 2) the areas or regions near or around Iran
  - 3) the other languages related to the Indo-Iranian
  - 4) the other areas having Indic and Iranian speakers
- 23- Vedic Sanskrit, as stated in the passage, is .....
- 1) the oldest language of religious writings
  - 2) the most ancient form of the Indic sub-branch
  - 3) the best known language among the Indo-Iranian group
  - 4) a collection of hymns and religious texts of ancient India



- 24- What does the passage suggest about the distribution of modern Indic and Iranian languages?  
 1) Iranian languages have a wide geographical range.  
 2) They are exclusively found in Europe and North America.  
 3) Indic languages have no significant presence in Pakistan.  
 4) Indic languages are primarily spoken in eastern Europe.
- 25- Which of the following words best describes the writer's overall tone in this passage?  
 1) Ironic                      2) Personal                      3) Objective                      4) Informal

## نظم فارسی:

۲۶- کنایه موجود در بیت زیر، با کدام بیت تناسب بیشتری دارد؟

بناتالنعش را کردند پیروین  
 به هم شده سپهی را به گونه پیروین  
 ماننده پیروین به نظام آرم باز  
 پراکنده چون نعش دختر شکوفه  
 به هم نماید پیروین و نعش در یک جا

«دویدند آن شگرفان سوی شیرین  
 (۱) کند به تیر پراکنده چون بناتالنعش  
 (۲) کاشعار پراکنده چون هفتاورنگم  
 (۳) به اول چو پیروین بود جمع و آخر  
 (۴) ز نظم و نثرش پیروین و نعش خیزد و او

۲۷- بیت زیر، کنایه از چیست؟

فیالمثل گر بارد آب زندگانی از سحاب  
 (۲) غرور و خودپسندی  
 (۴) فقر و تهی دستی

«باللهام گر در سر دندان شود با لاف رعد  
 (۱) سرنوشت و طالع بد  
 (۳) علو همت و بلندطبعی

۲۸- مفهوم کدام بیت، با سایر ابیات تفاوت دارد؟

لب مخمور به خمیازه اگر باز کنم  
 خون دل از پیاله زر می دهد مرا  
 از سلیمی گریگ را صائب شبان پنداشتم  
 آشیان کردم تصور خانه صیاد را

(۱) می کند چرخ ستمگر به شکرخنده حساب  
 (۲) نیرنگ چرخ چون گل رعنا در این چمن  
 (۳) خون ما را ریخت گردون در لباس دوستی  
 (۴) چرخ را آرامگاه عافیت پنداشتم

۲۹- کدام بیت، به پیری و مرگ اشاره دارد؟

ز باد سرد باشد باغ معذور  
 که داری آسویایی نیز در پیش  
 پدید آمد نشان ناامیدی  
 خورد مقراضه مقراض ناکام

(۱) چو بر سبزه نشانند برف کافور  
 (۲) سیاه مطبخی را گو بیندیش  
 (۳) چو در موی سیه آمد سپیدی  
 (۴) چو گارز شوی گردد جامه خام

۳۰- مفهوم بیت زیر، در کدام مورد آمده است؟

که هر ناخنش معن و نعمان نماید  
 (۲) به وجود آمدن جواهر - استفاده برای زیور  
 (۴) رشک - بخشش

به ناخن رسد خون دل بحر و کان را  
 (۱) سرخی صبح و غروب - مرگ معن و نعمان بن مندر  
 (۳) زجر بسیار - سخنوری

۳۱- در ابیات زیر، به کدام مورد اشاره شده است؟

تا هر چه داشت قاعده عذرا برافکند  
 تا کاهش دقش به مکافا برافکند  
 (۲) شب یلدا  
 (۴) صور فلکی حوت و حمل

«گر شب گداز داد به بزغاله روز را  
 شب را ز گوسپند نهد دنبه آفتاب  
 (۱) کاسته شدن از طول شب و روز  
 (۳) انقلاب شتوی و صیفی

۳۲- کدام مورد با بیت زیر، قرابت مفهومی بیشتری دارد؟

«خسرو سیارگان تا روی بر بالا نهاد

(۱) عاشقان در زیر گلبنهای پروین پاش باز

(۲) دلخ تا کوتاهتر کردند تاریکان خاک

(۳) اینت زیبا طبع چابک دست کز مشاطگیش

(۴) باز در رعناسرای طبع طراران چرخ

۳۳- معنی بیت زیر، به کدام مورد نزدیک است؟

«چو شاهنشاه ز بازی‌های ایام

(۱) از او شکست خورد.

(۳) از او فراری شد و خود را در جایی پنهان کرد.

۳۴- مفهوم بیت زیر، به کدام مورد نزدیک‌تر است؟

«هر که محراب نمازش گشت عین

(۱) تا نمیری نیست جان‌کندن تمام

(۲) نردبان خلق این ما و منی است

(۳) چون شدی بر بام‌های آسمان

(۴) این چنین گیجی بیامد در جهان

۳۵- کدام مورد در توضیح این بیت درست است؟

«آبای علوی‌اند کمردار این خلف

(۱) پدران والامقام این پسر بر او کمر بسته‌اند و می‌خواهند سایه او بر سرشان بیفتد.

(۲) این پسر کمر بند خود را از پدران والامقام گرفته و از اینکه زیر سایه آنهاست خشنود است.

(۳) هفت فلک پدران والامقام این پسر هستند و از اینکه سایه آنها بر سر او افتاده است خشنودند.

(۴) پدران آسمانی خدمتگزاران این پسر هستند و از اینکه سایه این پسر بر سر آن پدران بیفتد خشنودند.

۳۶- عطار در آغاز داستان منطق‌الطیر، پرندگان را به ترتیب به کدام یک از پیامبران و اولیا منسوب کرده است؟

(۱) هدهد با سلیمان، کبک با یوسف، فاخته با خضر، طوطی با اسماعیل

(۲) موسیجه با موسی، طوطی با ابراهیم، درآج با عیسی، قمری با یونس

(۳) طاووس با آدم، تذرو با یوسف، باز با سلیمان، عندلیب با داود

(۴) بلبل با داود، طاووس با یوسف، تذرو با صالح، قمری با موسی

۳۷- کدام بیت، با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

«کس چو حافظ نگشود از رخ اندیشه نقاب

(۱) از چشم اهل هند سخن آفرین‌ترم

(۲) انصاف نیست پیش تو گفتن حدیث خویش

(۳) سخن‌فروشی فرزند خود فروختن است

(۴) نیست اقلیم سخن را بهتر از من پادشا

اختران قعر مرکز نیز بالایی شدند»

از بنات‌النعش در شکل جوزایی شدند

روشنان آسمان در زهت‌افزایی شدند

آن‌چنان زشتان بدین خوبی و زیبایی شدند

بهر این نوخاستگان در کهنه‌پیرایی شدند

به قایم ریخت با شمشیر بهرام»

(۲) شمشیر (قدرت) او را در خاک پنهان کرد.

(۴) در برابر او استوار ایستاد و مقاومت کرد.

سوی ایمان رفتنش می‌دان تو شین»

بی‌کمال نردبان نایی به بام

عاقبت این نردبان افتادنی است

سرد باشد جستجوی نردبان

که برآیم بر فلک بی‌نردبان

راضی بدانکه سایه به آبا برافکنند»

تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند»

چون طوطیان حدیث مکرر نمی‌کنم

من عهد می‌کنم که نگویم دگر سخن

کسی که لاف سخن زد ز اهل غیرت نیست

در جهان ملک سخن راندن مسلم شد مرا

- ۳۸- کدام مورد با بیت زیر، تناسب معنایی کمتری دارد؟  
 «تو ان در بلاغت به سبحان رسید  
 (۱) چه شبها نشستم در این سیر گم  
 (۲) این مدعیان در طلبش بی خبرانند  
 (۳) محیطست علم ملک بر بسیط  
 (۴) در این ورطه کشتی فروشد هزار
- ۳۹- در کدام سروده، معنی واژه مشخص شده نادرست است؟  
 (۱) نه ضیمران بماند و آن مطرف کبود (ریحان)  
 (۳) ای که تو را خادم و خیل و زوار نیست (پرستار)  
 (۴) مفهوم بیت زیر، از کدام مورد دریافت می‌شود؟
- ۴۰- «نشاط عشق تو امروز نیست بر دل من  
 (۱) عشق جانان همچو شمعم از قدم تا سر بسوخت  
 (۲) میسند که با خاک برم درد فراق  
 (۳) من ز عشق یار مشکین زلف نتوانم برید  
 (۴) هر جور که بر عاشق بی‌سیم توان کرد
- ۴۱- مفهوم بیت زیر، در کدام مورد به درستی بیان شده است؟  
 «آن را که چون چراغ بدی پیش آفتاب  
 (۱) آن کسی که شجاعت کافران در برابر شجاعت او مانند چراغ در برابر آفتاب بود.  
 (۲) آن کسی که شجاعت او در برابر شجاعت کافران مانند چراغ در برابر آفتاب بود.  
 (۳) آن کسی که در روز با وجود آفتاب با شجاعت تمام چراغ پیش کافران می‌نهاد.  
 (۴) آن کسی که با شجاعت تمام مثل آفتاب به مقابله کافران شجاع می‌رود.
- ۴۲- مفهوم بیت زیر، با کدام مورد تناسب دارد؟  
 «سزد که پیرهن کاغذین کند عطار  
 (۱) إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ  
 (۳) هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ  
 (۲) کُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ  
 (۴) أَعْدَىٰ أَعْدَىٰ عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنَبَيْكَ
- ۴۳- کدام مورد، به مفهوم بیت زیر نزدیک است؟  
 «همت کس عاقبت‌اندیش نیست  
 (۱) آنکه شکمی نان و دمی آب دارد، بر سر کاسه دست کفچه نمی‌کند.  
 (۲) آنان که سیم‌کش و زر دوست‌اند، سکه سخن را می‌برند.  
 (۳) آنکه دلش از دین اثر گرفته، زان سوی عالم خبر دارد.  
 (۴) آنان که در این طاعت‌اند، صیرفی جوهر یک ساعت‌اند.
- ۴۴- کدام مورد، تلمیحی به قرآن کریم دارد؟  
 (۱) ای شهان کشتیم ما خصم برون  
 (۲) جور و احسان رنج و شادی حادث است  
 (۳) در بیان این سه کم جنبان لبت  
 (۴) دیده‌تو چون دلم را دیده شد  
 مانند خصمی زو بت‌ر در اندرون  
 حادثان میرند و حق‌شان وارث است  
 از ذهاب و از ذهاب وز مذهبیت  
 شد دل نادیده غرق دیده شد
- ۳۸- ننه در کنه بیچون سبحان رسید  
 که دهشت گرفت آستینم که قم  
 کآن را که خبر شد خبری باز نیامد  
 قیاس تو بر وی نگرده محیط  
 که پیدا نشد تخته‌ای بر کنار
- (۲) بی‌گیر و دار منهی و اشراف و بازدید (مفتش)  
 (۴) بر گلبنان کنند ز نو اعتسافها (ستم‌کاری)
- حلاوتی است فرورفته چون شکر با شیر  
 مرغ جان را نیز چون پروانه بال و پر بسوخت  
 چون دست غم عشق تو برداد به بادم  
 زان که ناف من بریدستند در سودای عشق  
 امروز بتم بر من سرگشته چنان کرد
- از کافران شجاعت پیش شجاعتش  
 (۱) آن کسی که شجاعت کافران در برابر شجاعت او مانند چراغ در برابر آفتاب بود.  
 (۲) آن کسی که شجاعت او در برابر شجاعت کافران مانند چراغ در برابر آفتاب بود.  
 (۳) آن کسی که در روز با وجود آفتاب با شجاعت تمام چراغ پیش کافران می‌نهاد.  
 (۴) آن کسی که با شجاعت تمام مثل آفتاب به مقابله کافران شجاع می‌رود.
- ۴۲- مفهوم بیت زیر، با کدام مورد تناسب دارد؟  
 «سزد که پیرهن کاغذین کند عطار  
 (۱) إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ  
 (۳) هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ  
 (۲) کُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ  
 (۴) أَعْدَىٰ أَعْدَىٰ عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنَبَيْكَ
- ۴۳- کدام مورد، به مفهوم بیت زیر نزدیک است؟  
 «همت کس عاقبت‌اندیش نیست  
 (۱) آنکه شکمی نان و دمی آب دارد، بر سر کاسه دست کفچه نمی‌کند.  
 (۲) آنان که سیم‌کش و زر دوست‌اند، سکه سخن را می‌برند.  
 (۳) آنکه دلش از دین اثر گرفته، زان سوی عالم خبر دارد.  
 (۴) آنان که در این طاعت‌اند، صیرفی جوهر یک ساعت‌اند.
- ۴۴- کدام مورد، تلمیحی به قرآن کریم دارد؟  
 (۱) ای شهان کشتیم ما خصم برون  
 (۲) جور و احسان رنج و شادی حادث است  
 (۳) در بیان این سه کم جنبان لبت  
 (۴) دیده‌تو چون دلم را دیده شد  
 مانند خصمی زو بت‌ر در اندرون  
 حادثان میرند و حق‌شان وارث است  
 از ذهاب و از ذهاب وز مذهبیت  
 شد دل نادیده غرق دیده شد



- ۴۵- مفهوم بیت دوم، در کدام مورد دقیق‌تر است؟  
 «چون نمودت فطام بعد دو سال  
 گر دو در بر تو بسته کرد رواست  
 (۱) پایان دوران شیرخوارگی و ایجاد توانایی حرکت و کسب روزی  
 (۲) پایان زندگی این جهانی و آغاز حیات جاوید در هشت جنت  
 (۳) پایان ایام دشوار زندگی و آغاز تحولات مثبت  
 (۴) پایان خامی جوانی و آغاز پختگی پیری
- ۴۶- مفهوم بیت زیر، در کدام مورد به درستی بیان شده است؟  
 «گفتی که نعل بود در آتش نهاده ماه  
 مشهود شد چو شد زن دودافکن از سرش»  
 (۱) شبی چون زن جادوگر که برای بی‌قرار کردن ماه، نعل در آتش افکنده  
 (۲) ماهی مانند نعل در آتش، گداخته و درخشان و شبی تاریک مانند زن جادوگر  
 (۳) طلوع خورشید پس از پایان تاریکی با ماهی درخشان چون زن جادوگر  
 (۴) ماهی چون زن جادوگر که برای بی‌قرار کردن معشوق (خورشید) نعل در آتش افکنده
- ۴۷- با توجه به انتساب ایام هفته به کواکب در نجوم قدیم و بازتاب آن در ادبیات، کدام مصراع، نقل درستی از اشعار مسعود سعد سلمان است؟  
 (۱) یکشنبه است و دارد نسبت به مشتری  
 (۲) آدینه مزاج تیر دارد  
 (۳) سه‌شنبه به مریخ دارد نسب  
 (۴) زحل والی جمعه است ای نگار
- ۴۸- بیت زیر، توصیف چگونه انسانی است؟  
 «کسی کز روی سگجانی نشیند در پس زانو  
 به زانو پیش سگساران نشستن نیست پیمانش»  
 (۱) آنکه در تحمل رنج‌ها پایداری کند.  
 (۲) آنکه تکدی و دربوزگی کند.  
 (۳) آنکه برای دنیاطلبی به مراقبه روی آورد.  
 (۴) آنکه مقابل دلیرمردان تواضع به خرج دهد.
- ۴۹- باور عامیانه در کدام مورد مشهود است؟  
 (۱) تا ظرفیافتگان منهنزمان را گویند  
 (۲) بس جنین خنصر چپ عقد ایادیت گذاشت  
 (۳) باره عدل تو یک لایه همی شد که جهان  
 (۴) برق در خاره نهان گشت جز آن چاره ندید
- ۵۰- مفهوم کنایی بیت زیر، با کدام مورد متفاوت است؟  
 «صبح برآمد چه شوی مست خواب؟  
 (۱) تا پی از این زنگی و رومی تو راست  
 (۲) گزاری از رنگ‌رزی دور نیست  
 (۳) آتش طبع تو چو کافور خورد  
 (۴) موی به مویت ز حبش تا طراز  
 که سر خویش فلانی چه بهنگام گرفت  
 به لب از بهر مکیدن سر ابهام گرفت  
 گرگ را در رمه از جمله اغنام گرفت  
 چون به کف تیغ زران‌دود و لب جام گرفت
- کز سر دیوار گذشت آفتاب»  
 داغ جهولی و ظلومی تو راست  
 کلبه خورشید و مسیحا یکی ست  
 مشک تو را طبع چو کافور کرد  
 تازی و ترک آمده در ترک‌تاز

۵۱- مکنی عنه کدام مورد، به درستی بیان شده است؟

- ۱) نماند در دل خم نم ز میگساری ما
- ۲) با جگر خوردن قناعت کن که این دون همتان
- ۳) بر زمین چسبیدگان را شهر معراج نیست
- ۴) پا به دامن کش که در میزان لطف عام او

۵۲- مفهوم «سرمه» در کدام مورد، متفاوت است؟

- ۱) خط سبزی که تو را بر سر حرف آورده است
- ۲) استخوانم سرمه شد از کوچه گردی‌های حرص
- ۳) شکوه‌ها در دل گره زان چین ابرو داشتم
- ۴) نکند چرخ تعدی به جگر سوختگان

۵۳- مفهوم بیت زیر، با کدام مورد مشابهت نزدیک‌تری دارد؟

- «وکیف تری لیلی بعین تری بها»
- ۱) مردم دیده ما جز به رخت ناظر نیست
  - ۲) به طهارت گذران منزل پیری و مکن
  - ۳) غسل در اشک زدم کاهل طریقت گویند
  - ۴) خیره آن دیده که آبش نبرد گریه عشق

۵۴- کدام مورد، تلمیحی تاریخی دارد؟

- ۱) مردم دانا نباشد دوست او یک روز بیش
- ۲) نعایم پیش او چون چار خاطب
- ۳) از فراز همت او نیست جای
- ۴) ایار رسم و اطلال معشوق وافی

۵۵- مصراع دوم بیت زیر، کنایه از چیست؟

«به جایی که من پای بفشاردم

- ۱) با حمله من آنها نیازی به حمله ندیدند و استراحت کردند.
- ۲) اسب آنها برابر حمله من مثل خر ناتوان بود.
- ۳) پشت سر من حمله کردند.
- ۴) فرار کردند.

۵۶- بیت زیر با کدام مورد، نزدیکی معنایی بیشتری دارد؟

- «پسند تو آمد خردمند هست  
روی خوش و آواز خوش دارند هریک لذتی»
- ۱) نخست آید به دل پیک شنیدن
  - ۲) این نقد بگیر و دست از آن نسیه بدار
  - ۳) به از روی خوب است آواز خوش
  - ۴) به از روی خوش و آواز خوش دارند هریک لذتی

سفید شد لب ساغر ز بوسه‌کاری ما (نهایت شادی)  
کفش پیش پای مهمان پیشتر از خوان نهند (متکبران)  
در نیابد هر گرانبجانی مکان عشق را (مردگان)  
پای خواب‌آلود کمتر از دل بیدار نیست (ناتوان)

عندلیبان تو را سرمه آواز شده است  
خانه‌دار گوشه چشم قناعت کن مرا  
سرمه گفتار شد چشم سخنگویش مرا  
سرمه در کار نباشد نفس سوخته را

سواها و ما طهرتها بالمِدامع  
دل سرگشته ما غیر تو را ذاکر نیست  
خلعت شیب چو تشریف شباب آلوده  
پاک شو اول و پس دیده بر آن پاک انداز  
تیره آن دل که در او شمع محبت نبود

هرکسی انگشت خود یک ره کند در زولفین  
به پیش چار خاطب چار مؤذن  
نیست آن سوتر ز عبّادان دهی  
شدی زیر سنگ زمانه سحیقا

عنان سواران شدی پاردم»

از آواز به گر ز دیدن به است  
بنگر که لذت چون بود محبوب خوش‌آواز را  
شنیدن کی بود مانند دیدن  
کآواز دهل شنیدن از دور خوش است  
که آن حظ نفس است و این قوت روح

۵۷- کدام مورد با بیت زیر، قرابت مفهومی ندارد؟

- «یک تنی او را پدر ما را پسر  
 (۱) کز روی جف القلم کز آیدت  
 (۲) عالمش چندین بود کش بینش است  
 (۳) بر در و دیوار جسم گل سرشت  
 (۴) گفت من آینه‌ام مصقول دست
- بام زیر زید بر عمرو آن زبر»  
 راستی آری سعادت زایدت  
 چشم چندین بحر هم چندینش است  
 حق ز غیرت نقش صد صوفی نبشت  
 ترک و هندو در من آن بیند که هست

### نثر فارسی:

۵۸- عبارت زیر، توصیف چیست؟

«... سیلان از مدام سیلان منقطع شده سیل از اطراف عیون بر طبقات زجاجی افتاده و مسام جلد زمین به مسامیر جلیدی درهم دوخته ...»

- (۱) بارش باران سیل آسا  
 (۲) ریزش چشمه‌ساران از کوه‌ها  
 (۳) سردی هوا و یخ بستن زمین  
 (۴) فرو افتادن سنگ‌ها از کوه در اثر سیل

۵۹- عبارت زیر درباره چیست؟

«در طول و عرض بلاد وضع یام‌ها کردند و بر تومان‌ها تخصیص و از هر دو تومان یک یام معین کردند.»

- (۱) تأسیس ایستگاه چاپار و سرشکن کردن هزینه آنها  
 (۲) مشخص کردن تعداد سرباز هر ناحیه و ایستگاه سربازگیری  
 (۳) تعیین مالیات هر بخش و تقسیم آن بر افراد ساکن آن ناحیه  
 (۴) تعیین درآمد املاک خالصه خان در هر بخش و گماشتن مأمور برای نگهداری آنها

۶۰- مفهوم واژه‌های مشخص شده در کدام عبارت، نادرست است؟

- (۱) او به مستحی رفت. (بازخواهی)  
 (۲) خراج ریش هزار چشمه است. (کفگیرک)  
 (۳) میان دوستان ضغائن بسیار است. (علقه‌های مودت)  
 (۴) از استثارت فتنی که پیش آمده بود می‌اندیشید. (برآغالیدن)

۶۱- کدام مورد می‌تواند ادامه عبارت زیر باشد؟

«جوهر اگر در خلاب افتد همچنان نفیس است و غبار اگر به فلک رسد همان خسیس است .....»

- (۱) استعداد بی‌تربیت دریغ است و تربیت نامستعد ضایع  
 (۲) آواز بریط با دهل برنیاید و بوی عبیر از گند سیر فروماند  
 (۳) رأی بی‌قوت مکر و فسون است و قوت بی‌رأی جهل و جنون  
 (۴) تلمیذ بی‌ارادت عاشق بی‌زر است و رونده بی‌معرفت مرغ بی‌پر
- ۶۲- کدام مورد، توصیفی مناسب‌تر برای حکایتی است که با عبارت زیر آغاز می‌شود؟

«بله‌می دیدم سمین، خلعتی ثمین در بر و قصبی مصری بر سر ....»

- (۱) اذا شَبِعَ الكَمَى يَصُولُ بَطْشَا و خَاوَى البَطْنَ يَبْطِشُ بِالْفِرَارِ  
 (۲) و رَاكِبَاتٌ نِيَاقًا فِى هَوَادِجِهَا لَمْ يَلْتَفِتْنَ إِلَى مَنْ غَاصَ فِى الكُتُبِ  
 (۳) تَقُولُ هَذَا مَعَهُ مَيِّتٌ و اَتَمَّا الرُّقِيَهَ لِلنَّائِمِ  
 (۴) قَدْ شَابَهَ بِالْوَرَى حَمَارٌ عَجَلًا جَسَدًا لَهْ خَوَارٌ

۶۳- براساس کتاب چهارمقاله نظامی عروضی، کدام مورد نادرست است؟

- ۱) مرد نام منجمی را سزاوار نشود تا در چهار علم او را غزارتی نباشد، هندسه و حساب و هیأت و احکام.
- ۲) حظ اوفر و قسم افضل از شعر فصاحت است و تا مسطور و مقروء نباشد این معنی بحاصل نیاید.
- ۳) هر کرا طبع در نظم شعر راسخ شد و سخنش هموار گشت روی به علم شعر آرد و عروض بخواند.
- ۴) سیم از خزینه به بدیهه بیرون آید و پادشاه را حسب حال به طبع آرد.

۶۴- استنتاج کدام مورد، منطقی است؟

- ۱) «خواجه قصه بر پشت گردانید و بنوشت که الخراجُ خُراجٌ» بنابراین خواهی از پرداخت مالیات استنکاف کرد.
- ۲) «و خاقان عظیم برافروخت که به دبیر کفایت شد و به ائمه حاجت نیفتاد.» بنابراین خاقان از علما و فقها خشمگین شد که کاری از آنها برنیامد.
- ۳) «دبیری صناعتی است مشتمل بر قیاسات خطابی و بلاغی بر سیبیل محاورت و مشاورت و مخاصمت» بنابراین دبیر باید روش اقناع مردم را چه از طریق مقبولات و چه از راه مظنونات بداند.
- ۴) دبیر باید «به هرکس آن نویسد که اصل و نسب و ولایت او بر آن دلیل باشد الا به کسی که در این باره مضایقتی نموده باشد.» بنابراین در این موضع، دبیر می‌تواند به طریق اوسط قلم بردارد و قدم درگذارد.

۶۵- در کدام مورد، توضیحات روبه‌روی هر عبارت درست است؟

- ۱) در این شهر رفوگری است، کهل مردی. این مقررۀ توی مذهب پیش او بر: (پارچۀ مَنقَش نقره‌کاری‌شده را نزد رفوگری کهن‌سال بردن).
- ۲) گفتند: «کرا کند که سوی شبستان دارا گذرکنی و آن ماه‌رویان پری‌بیکران را ببینی ...» (جرات نداشتن برای رفتن به حرم پادشاه و دیدن زیبارویان آنجا).
- ۳) سال سوم او را قراچوری دادندی ... و قیایکی گنزی در پوشانیدندی ... تا خیلباشی شدی: (دریافت مواجب و قبای کوچک گنجه‌ای و فرمانده سواران شدن).
- ۴) این مفسدی، شب‌روی، معربدی است که از وی هیچ کار نیاید مگر شب و روز دم فرزند مردمان گرفته باشد: (توصیف بدکاره‌ای دزد و عربده‌زن که کارش آزار دیگران است).

۶۶- کدام مورد در مفهوم عبارت زیر وجود ندارد؟

«آفت ملک شش چیز است: حرمان و فتنه و هوا و خلاف روزگار و تنگ‌خویی و نادانی.»

- ۱) تقدیم ملاحظت به جای مجاملت
- ۲) وبا و قحط و غرق و حرق
- ۳) جنگ‌های نابیوسان حادث شدن
- ۴) افراط خشونت و غلو در سیاست

۶۷- عبارت زیر، با کدام مورد به‌درستی تکمیل می‌شود؟

«مَضی ما مَضی واستأنفَ الودُّ بَیننا» بفرمود تا به بدل آوازۀ «.....» منادی «.....» به عالم برآمد.

- ۱) اجتبیۀ ربُّه فتابَ علیه، ربنا ظَلَمنا
- ۲) و عَصی آدمُ ربَّه، إنَّ اللهَ اصْطَفی آدم
- ۳) إنَّ البلاءَ مَوکَلٌ بالانبياء، کلَّ جمیلٍ مِن جمالِ الله
- ۴) فَنَسیَ و لَم نَجِدْ لَهُ عَزمًا، هل أدلُّکَ علی شجره الخلد

۶۸- با توجه به محور همنشینی، عبارت زیر که از کتاب مرصادالعباد انتخاب شده است، با کلمات کدام مورد به‌درستی تکمیل می‌شود؟

«اگر حقیقت می‌خواهی اول ..... حضرت جلّت بود زیرا که اعتراض اول بر حضرت جلّت کردند. عجب اشارتی است که این بنای عشق‌بازی بر ..... نهادند.»

- ۱) عاشق - طلب
- ۲) غیور - غیرت
- ۳) عاشق - حیرت
- ۴) ملامتی - ملامت

- ۶۹- از حکایت «بوزنگان که یراعه‌ای را آتش پنداشتند» در باب شیر و گاو، کدام مورد برداشت می‌شود؟  
 (۱) و داء التَّوَك لیس له دَوَاء  
 (۲) إِنَّ الْمَعَارِفَ عِنْدَ أَهْلِ النَّهْيِ ذِمَّةٌ  
 (۳) مَنْ يَزْرَعُ الشَّوْكَ لَا يَحْصُدُ بِهِ عَنَبًا  
 (۴) و إني لميمونُ النَّقِيبِ مُنْجِحٌ / و إن كان مطلوبی سَنَا الشَّمْسِ فِي الْبَعْدِ
- ۷۰- کدام توضیح دربارهٔ مقالات شمس، نادرست است؟  
 (۱) مقالات شامل حکایات نغز است.  
 (۲) امثال و قصص مقالات در مثنوی مندرج است.  
 (۳) شمس تبریزی با کمال دقت و نظم، این کتاب را تألیف کرده است.  
 (۴) در مقالات، اشاراتی دربارهٔ عارفان معاصر و پیش از خود او آمده است.
- ۷۱- کدام مورد، برای کامل کردن عبارت زیر مناسب‌تر است؟  
 «کسی که لذت حقیقی را ادراک نکرده باشد، چگونه بدان نایل شود و کسی که بر خیر مطلق و فضیلت تام وقوف نیابد .....»  
 (۱) نشاط و ارتیاح او بدان صورت نیندد  
 (۲) از طریبان احوال مختلف منفعل و متبدل شود  
 (۳) از اظهار آثارش لذتی تمام و بالفعل باشد  
 (۴) به دیگر سعادات خارج احتیاج افتد
- ۷۲- معنی مقابل کدام عبارت، درست است؟  
 الف - امیر نپایست تا مردم دررسند: (امیر صبر نکرد تا مردم حضور یابند).  
 ب - آن جنگ از نماز پیشین تا شب بداشت: (جنگ از صبح تا شب طول کشید).  
 ج - امیر آن حدیث فرا بُرید: (امیر سخن او را قطع کرد).  
 د- حدیث شراب با ری افتاد: (شراب خوردن به بعد از ورود به ری موکول شد).  
 (۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «د» (۳) «ج» و «د» (۴) «ب» و «ج»
- ۷۳- مفهوم کدام کنایه، درست است؟  
 (۱) لگام خاییدن: مطیع و منقاد شدن  
 (۲) محرم دیده ساختن: با حیرت نگریستن  
 (۳) لب خشک کردن: زیاده‌گویی کردن  
 (۴) محاسن از آسیا سفید شدن: حماقت و بی‌بصری
- ۷۴- مفهوم کدام عبارت، به‌درستی بیان شده است؟  
 (۱) من چه مرد آن کار باشم که جز پایکاری را نشایم: (من شایستهٔ آن کار نیستم و باید صبر پیشه کنم).  
 (۲) مرد که بر ایستاد نیافت در خود فرو گذاشتی: (مرد که از جای برخاست هیچ بخششی از خود نشان نداد).  
 (۳) بوسهل زوزنی چند سال است تا گذشته است. هر چند مرا از وی بد آمد: (هر چند که از وی خوشم نمی‌آید).  
 (۴) آنجا سنگ می‌آید که هر سنگی و مردی: (آنجا سنگ می‌آید که هر سنگی برای از بین بردن مردی کافی است).
- ۷۵- در کدام مورد، معنی عبارت «قواعد کار او از صدمات احداث خلل نگیرد.» درست آمده است؟  
 (۱) پایه‌های کار او از رویدادهای بد خللی نمی‌بیند.  
 (۲) او در جنگ از آسیب جاسوسان در امان است.  
 (۳) قواعد جنگی او با آسیب دشمن خلل نمی‌بیند.  
 (۴) امور او با دشمنی تازه‌به‌دوران‌رسیده‌ها دچار آسیب نمی‌شود.

- ۷۶- معنی کلمات مشخص شده در عبارت زیر، به ترتیب، در کدام مورد آمده است؟  
 «اکثر سران سراة متوجه هراة شدند و به ظاهر آن نزول کردند. خرمیل بعد از استحلاف ایشان و استیمان از قبل سلطان بیرون آمد.»
- (۱) شهر سراة - احوالپرسی - پناه دادن  
 (۲) اشراف - سوگند دادن - امان خواستن  
 (۳) جاسوسان - بازجویی - باور داشتن  
 (۴) رؤسا - قسم دادن - بازجویی
- ۷۷- معنی عبارت «فَأَنْ الرَّزْدُ يُورِي بِاقتداح» از کلیله و دمنه، در کدام مورد آمده است؟  
 (۱) آتش از آتش زنه بیرون نیاید، مگر آنکه جدّ و جهدی به کار برده شود.  
 (۲) شعله ورکننده آتش، پیش از همه در آتش می سوزد.  
 (۳) وقتی آتشی درگیرد، خشک و تر می سوزد.  
 (۴) به راستی که آتش حسد، همه را می سوزاند.
- ۷۸- کدام مورد، مناسب جاهای خالی است؟  
 «..... کسانی اند که ایشان را به کمند ..... بریابند، این ها ..... را نشایند.»  
 (۱) سالکان - جذبه - مقتدایی  
 (۲) مجذوبان - جذبه - مقتدایی  
 (۳) مجذوبان - سکونت - مریدی  
 (۴) سالکان - سکونت - انجذاب
- ۷۹- معنی کنایی بخش مشخص شده در عبارت زیر چیست؟  
 «... ایشان برفتند کوفته با سوارانی هم از این طراز و خاک و نمکی بیختند و جایی بیاسودند و نماز شام به لشکرگاه باز آمدند.»  
 (۱) کار را سامان دادن  
 (۲) نقشه کشیدن  
 (۳) تباری کردن  
 (۴) رفع تکلیف کردن
- ۸۰- آن که ترکمانان را که مسته خراسان بخورده بودند استمالت کند، .....  
 (۱) انفاس کسان را شمرده و هوسشان را بشکسته است  
 (۲) طبل زیر گلیم زده است  
 (۳) گردن کشان را گوشمالی داده است  
 (۴) به جای کیفر پاداش داده است
- ۸۱- کدام اثر، تحریر دیگری از کتاب مرزبان نامه است؟  
 (۱) روضه الفریقین  
 (۲) روضه الصفا  
 (۳) روضه العقول  
 (۴) روضه الانوار
- ۸۲- در عبارت زیر، سخن از چه کسانی است؟  
 «ابرار اترار از پوشندگان خمار و متقلنسان به کلاه و دستار بیرون رانند.»  
 (۱) خرابات نشینان و سارقان  
 (۲) پنهان شدگان چه نیک و چه خبیث  
 (۳) زنان و مردان  
 (۴) پنهان کاران فراری و نیکان رانده شده
- کلیات مسائل ادبی (تاریخ ادبیات، فنون ادبی، دستور زبان):
- ۸۳- کدام مورد، از تألیفات مؤلف «مرصادالعباد» نیست؟  
 (۱) مرموزات اسدی در مزمورات داوودی  
 (۲) رتبه الحیات  
 (۳) رساله الطیور  
 (۴) حسرت الملوک
- ۸۴- معروف است که انوری در بیت زیر، به کدام شخصیت تعریض داشته است؟  
 «کس دانم از اکابر گردن کشان نظم  
 کو را صریح خون دو دیوان به گردن است»  
 (۱) ابوالفرج رونی  
 (۲) عنصری  
 (۳) امیر معزی نیشابوری  
 (۴) فرخی سیستانی



- ۸۵- موضوع کدام آثار به ترتیب «علوم ادبی، تاریخ سلاجقه و شرح زندگی شاعران» است؟  
 (۱) المعجم فی معاییر اشعارالعجم، راحة الصدور، لباب الالباب  
 (۲) اسرار البلاغه، حبیب السیر، نفحات الانس  
 (۳) حدائق السحر، احسن التواریخ، تذکره الاولیا  
 (۴) ترجمان البلاغه، تاریخ یمینی، روضة العقول
- ۸۶- استاد بهار، کدام کتاب را خاتم خداوندان نثر فنی تقلیدی از عرب معرفی می کند؟  
 (۱) تاریخ گزیده حمدالله مستوفی  
 (۲) جامع التواریخ خواجه رشیدالدین  
 (۳) دره نادره میرزا مهدی خان استرآبادی  
 (۴) تاریخ وصاف الحضرة عبدالله شیرازی
- ۸۷- «ملک الشعراى بهار»، سبک شناسی خود را بر چه مبنایی نوشته است؟  
 (۱) زبان شناسی همزمانی  
 (۲) زبان شناسی در زمانی  
 (۳) نقد ساختاری  
 (۴) نقد بلاغی
- ۸۸- اولین نوع ادبی منشور در ادبیات معاصر فارسی کدام است؟  
 (۱) داستان کوتاه  
 (۲) رمان اجتماعی  
 (۳) رمان تاریخی  
 (۴) نمایش نامه
- ۸۹- کدام مورد درباره رویکرد لاکان نادرست است؟  
 (۱) ساختار ضمیر ناخودآگاه مانند زبان است.  
 (۲) لاکان در بحث رشد روانی سوژه، متأثر از آرای فروید است.  
 (۳) رابطه دال و مدلول در رویکرد لاکان، مانند رویکرد سوسور است.  
 (۴) لاکان در بحث درباره استعاره و مجاز مرسل، متأثر از رومن یاکوبسن است.
- ۹۰- بنا بر نظر دکتر ذبیح الله صفا، کدام مورد نماینده کامل و معرف گویای روش شیخ اشراق در حکمت است؟  
 (۱) کتاب تلویحات  
 (۲) رساله عقل سرخ  
 (۳) رساله العشق  
 (۴) صغیر سیمرغ
- ۹۱- کدام کتاب، اثر هلموت ریتز درباره عطار است؟  
 (۱) نردبان شکسته  
 (۲) در حضرت سیمرغ  
 (۳) صدای بال سیمرغ  
 (۴) دریای جان
- ۹۲- کدام مورد در خصوص برهان قاطع، صحیح تر است؟  
 (۱) در این کتاب، بیش از فرهنگ های قبل به شواهد شعر و نثر استناد شده است.  
 (۲) در این کتاب، هزوارش های پهلوی نیز آورده و معنی شده است.  
 (۳) این کتاب فقط واژه های فارسی را گرد آورده و معنی کرده است.  
 (۴) اولین فرهنگ فارسی است که در هند تألیف شده است.
- ۹۳- نخستین اثر فارسی مستقل درباره عشق کدام است؟  
 (۱) لعمات فخرالدین عراقی  
 (۲) عبهرالعاشقین روزبهان بقلی  
 (۳) تمهیدات عین القضاة  
 (۴) سوانح احمد غزالی
- ۹۴- تعداد استعاره مصرحه در کدام بیت، متفاوت است؟  
 (۱) و ر آبروی بایدت ای چشم دُر فشان  
 (۲) سرو گل اندام سمن عارض ما را  
 (۳) در هوای لعل دُر پاشت به دامن سائلان  
 (۴) دگر ره لعبت طاووس پیکر
- بر یاد لعل او سر درج گهر مبند  
 سبزه به گرد رخ گل فام برآمد  
 هر دم از بحرین چشم لولوی لالا برند  
 گشاد از درج لؤلؤ تنگ شکر

- ۹۵- این دو بیت، دارای چه صنعتی است؟  
 «گل زرد و گل خیری و بید و باد شبگیری  
 یکی چون دو رخ وامق دوم چون دو لب عدرا  
 (۱) لف و نشر مشوش  
 (۳) سیاقه‌الاعداد
- ۹۶- کدام بیت، ایهام قرائت دارد؟  
 (۱) بتا چون غمزات ناوک فشاند  
 (۲) جمالت آفتاب هر نظر باد  
 (۳) کسی کاو بسته زلفت نباشد  
 (۴) مرا از توست هر دم تازه عشقی
- ۹۷- آرایه‌های زیر همهٔ ابیات کاملاً درست ذکر شده‌اند، به جز .....  
 (۱) نگارینا نمی‌شاید تو را گفتن به رخ ماهی  
 (۲) مهرومه را به سر کوی تو بینم شب و روز  
 (۳) شاد زی و گام زن و نان به دست کن  
 (۴) در سرم سودای زلف توست و می‌دانم یقین
- ۹۸- صنعت بدیع معنوی مشهود در کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟  
 (۱) گفتم: مرا سه بوسه ده ای ماه دلستان  
 (۲) گفتم: در راه دوست خاک مباحش  
 (۳) مرا به کشتی باده درافکن ای ساقی  
 (۴) ز من حکایت هجران مپرس در شب وصل
- ۹۹- در کدام مورد، استعارهٔ تهکمی، استعارهٔ مکنیه و ایهام ترجمه مشاهده می‌شود؟  
 (۱) دیدهٔ بدبین بپوشان ای کریم عیب پوش  
 (۲) با هر که عهد بستی چون زلف خود شکستی  
 (۳) شکر الله که به اقبال کله گوشهٔ گل  
 (۴) پیش ما بینی کریمانی که گاه مائده
- ۱۰۰- مسندالیه در بیت زیر، کدام است؟  
 «لعل طراز کمر آفتاب  
 (۱) مقید  
 (۲) مؤخر
- ۱۰۱- کدام بیت، خطای وزنی دارد؟  
 (۱) عالم قدیم نیست سوی دانایان  
 (۲) تیر پران بین و ناپیدا کمان  
 (۳) در سرای مغان رفته بود و آب زده  
 (۴) زمین کروی شکل است شنیدی و می‌دانی
- ۱۰۲- در کدام بیت، تغییر کشش مصوت بلند مشاهده نمی‌شود؟  
 (۱) صوفی ار باده به اندازه خورد نوشش باد  
 (۲) به ایرانیان گفت رستم کجاست  
 (۳) داشتم در دل ای شب طنناز  
 (۴) ای موسی عمران که در سینه چه سیناهاست
- ز فردوس آمدند امروز سبحان الذی اسری  
 سیم چون گیسوی مریم چهارم چون دم عیسی»  
 (۲) جمع و تقسیم  
 (۴) تنسیق الصفات
- دل مجروح من پیشش سپر باد  
 ز خوبی روی خوبست خوبتر باد  
 چو زلفت درهم و زیر و زبر باد  
 ترا هر ساعتی حسنی دگر باد
- که در حسنت کسی همتا ندید از ماه تا ماهی (تشبیه تفضیل - جناس)  
 که نباید چو تویی در همه آفاق به دست (حسن تعلیل - لف و نشر)  
 کز حسد و کینه کسی رستگار نیست (مجاز - ایهام تناسب)  
 کاین سر سودای من هم در سر سودا شود (جناس تام - ایهام)
- گفتا که: ماه بوسه کرا داد در جهان؟  
 نه که بر دامنش نشیند گورد  
 که گفته‌اند نکویی کن و در آب انداز  
 عتاب کیست که در خلوت رضا گنجد
- زین دلیری‌ها که من در کنج خلوت می‌کنم  
 معلوم شد که هستی سرخیل باوفایان  
 نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد  
 ماکیان بر در کنند و گربه در زندان سرای
- حله‌گر خاک و حلی بند آب»  
 (۳) معرفه  
 (۴) حذف شده
- مشنو محال ده‌ری شیدا را  
 جان‌ها پیدا و پنهان جان جان  
 نشسته پیر و صلابی به شیخ و شاب زده  
 یمین و یسارش نیست چنین که تو می‌خوانی
- ور نه اندیشهٔ این کار فراموشش باد  
 که گوید که او روز جنگ اژدهاست  
 آرزوی تو در شب بان دراز  
 گاوی خدایی می‌کند از سینهٔ سینا بیا

- ۱۰۳- نوع حصر و قصر بر پایه طرفین، در کدام مورد متفاوت است؟  
 (۱) هرگز حسد نبردم بر مسندی و مالی  
 (۲) عدو چو تیغ کشد من سپر بیندازم  
 (۳) جز به سخاش بستن ساده بود امید  
 (۴) در مذهب ما باده حلال است ولیکن  
 الا بر آن که دارد با دلبری وصالی  
 که تیر ما به جز از ناله‌ای و آهی نیست  
 جز به ثنانش گفتن یاوه بود سخن  
 بی‌روی تو ای سرو گل‌اندام حرام است
- ۱۰۴- در کدام مورد، برای اطناب از شیوه ایغال استفاده شده است؟  
 (۱) مرگ جهل است و زندگی دانش  
 (۲) چون که بینا شد به بوی جامه یوسف را پدرش  
 (۳) از خر به دین شده است جدا مردم  
 (۴) بنالم به تو ای علیم ق‌دیر  
 مـرده نـادان و زنـده دانایـان  
 زان سپس کش چشم نابینا بیود از بس محن  
 شین را سه نقطه جدا کرده است از سین  
 از اهل خراسان، صغیر و کبیر
- ۱۰۵- در بیت زیر، کدام نوع قاعده گاهی به کار رفته است؟  
 «در دو چشم من نشین ای آنکه از من من تری»  
 (۱) نحوی (۲) سبکی  
 (۳) صرفی (۴) واجی  
 تا قمر را وانمایم کز قمر روشن تری»
- ۱۰۶- نوع فعل جمله پایه در بیت زیر چیست؟  
 «جز این قدر نتوان گفت در جمال تو عیب»  
 (۱) مجهول (۲) فعل کمکی  
 (۳) لازم یک‌شخصه (۴) غیرشخصی  
 که مهربانی از آن طبع و خو نمی‌آید»
- ۱۰۷- نقش مؤول جمله پیرو کدام گزینه با دیگری متفاوت است؟  
 (۱) اگر خاکی شد و گردیست آورد  
 (۲) من خاکی که ازین در نتوانم برخاست  
 (۳) که تا از اشک بنشانم من آن گرد  
 (۴) باد بیرون کن ز سر تا جمع گردی بهر آنک  
 ز تو یک روز می‌باید امانم  
 از کجا بوسه زخم بر لب آن قصر بلند  
 همه بر خاک راهت خون فشانم  
 خاک را جز باد نتواند پریشان داشتن
- ۱۰۸- در بیت زیر، کدام نقش نحوی وجود ندارد؟  
 «صد ساله راه اگر چه بود دور کینه‌خواه»  
 (۱) قید (۲) متمم  
 (۳) صفت (۴) مسند  
 در پایش افکنند به سر ذوالفقار سر»
- ۱۰۹- در کدام بیت، نقش ضمیر متصل به واژه قافیه، متفاوت است؟  
 (۱) زمستان است و بی برگی بیا ای باد نوروزم  
 (۲) نگفتی بی‌وفا یارا که دلداری کنی ما را  
 (۳) بیار ای لعبت ساقی نگویم چند پیمانہ  
 (۴) سر از بیچارگی گفتم نهم شوریده در عالم  
 بیابان است و تاریکی بیا ای قرص مهتابم  
 الا گر دست می‌گیری بیا کز سرگذشت آیم  
 که گر جیحون بپیمایی نخواهی یافت سیرایم  
 دگر ره پای می‌بندد وفای عهد اصحابم
- ۱۱۰- در عبارت زیر، معنی «یاء» در تبری چیست؟  
 «از علم طلب تبری نمودم و همت و نهمت به طلب دین مصروف گردانید.»  
 (۱) یای وحدت  
 (۲) یای نکره  
 (۳) یای اسم مصدری  
 (۴) یای بیان نوع یا مبالغه
- ۱۱۱- در کدام بیت، از حرف ربط معنی «فوریت» استنباط می‌شود؟  
 (۱) بر بنده مگیر خشم بسیار  
 (۲) گفت فرعونى انا الحق گشت پست  
 (۳) روان تشنه برآساید از وجود فرات  
 (۴) تو مرا کشتی و خدای نکشت  
 جورش مکن و دلش می‌آزار  
 گفت منصورى انا الحق و برست  
 مرا فرات ز سر برگذشت و تشنه ترم  
 مقبل آن کز خدای گیرد پشت

۱۱۲- حرف «از» در کدام مورد، علامت مضاف‌الیه است؟

- ۱) از پیکر پیل تا پر مور
- ۲) بر گونه سیاهی چشم است غژم او
- ۳) وصال او ز عمر جاودان به
- ۴) زلفین بنفشه از درازی

۱۱۳- با توجه به رقص ضمیر، جایگاه اصلی ضمیر در کدام مورد، متفاوت است؟

- ۱) بضاعت نیاوردم آلا امید
- ۲) توآی مردان این پاک بوم
- ۳) بدو گفت کاین بر من از من رسید
- ۴) عشقت رسد به فریاد ار خود به سان حافظ

۱۱۴- نوع و نقش جمله پیرو تأویلی در کدام مورد، به درستی بیان شده است؟

- ۱) خوش آمد گل وزان خوش تر نباشد
- ۲) شد آنکه اهل نظر بر کناره می رفتند
- ۳) ترسم که اشک در غم ما پرده در شود
- ۴) اگر پوسیده گردد استخوانم

۱۱۵- در عبارت زیر، «دیگر» چه نوع کلمه‌ای است؟

«پادشاهی با غلامی عجمی در کشتی نشست و غلام دیگر دریا را ندیده بود.»

- ۱) صفت مبهم
- ۲) قید نفی
- ۳) ضمیر متقابل
- ۴) ضمیر مبهم

عربی:

■ ■ عین الأنسب و الأدقّ للجواب عن الترجمة أو التعريب أو المفهوم (۱۱۶-۱۲۳)

۱۱۶- ﴿إِن إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ، ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ﴾. تَدَلَّ الْآيَاتَانِ عَلَى .....

- ۱) رجوع الناس إلى ربهم بعد المحاسبة!
- ۲) إياب الإنسان إلى ربه بعد محاسبته!
- ۳) حساب الله تعالى الناس قبل أن يموتوا!
- ۴) محاسبة الإنسان بعد أن يرجع إلى ربه!

۱۱۷- «بِمَاذَا تَغْتَرَّوْنَ وَ إِنَّمَا حِظُّ أَحَدِكُمْ مِنَ الْأَرْضِ ذَاتِ الطُّوْلِ وَ الْعَرْضِ قَيْدٌ قَدَّهُ، مَتَعَفَّرًا عَلَى خَدِّهِ!»:

- ۱) به چه مغرور هستید، درحالیکه بهره هر یک از شما از زمین دارای طول و عرض، فقط به اندازه قامت اوست که بر گونه‌اش به خاک غلتیده باشد!
- ۲) فریفته چه هستید، حال آنکه تمام بهره شما از زمین پر از طول و عرض، به اندازه‌ای است که با گونه به خاک غلتیده در آن خفته باشد!
- ۳) با چه خود را فریب می‌دهید، درحالیکه می‌دانید تنها سهم شما از این زمین وسیع، برابر مقداری است که با گونه‌ای خاکی در آن خفته باشد!
- ۴) به چه فریب خورده‌اید، حال آنکه شما را فقط به اندازه قَدِّی که با گونه‌ای خاک آلود در زمین دارای طول و عرض خفته است سهم باشد!

۱۱۸- « و أتعب خلق الله من زاد همُّه و قصر عما تشتهي النفس وُجدهُ»:

(۱) از جمله خسته‌ترین مخلوقات خدا کسی است که تلاشش زیاد است ولی برای آنچه دلش طلب می‌کند به وجد نمی‌آید!

(۲) رنجورترین خلق خدا کسی است که هم‌تش در فزون است ولی در آنچه دل آرزو می‌کند طاقتش دون است!

(۳) کسی که هم‌تش در افزایش است خلق خدا را خسته می‌کند ولی برای آنچه در دل خواهان است توانش یاری نمی‌کند!

(۴) خسته‌کننده‌ترین مخلوق خدا همان کسی است که هم‌تش را می‌افزاید ولی توانش برای انجام آنچه دلش آرزو دارد کم می‌شود!

۱۱۹- « و إني بما قد كلفني عشيرتي من الذبِّ عن أعراضها لحقيقُ». عین الصحيح في مفهوم البيت:

(۱) قد جعلتني عشيرتي مدرهاً لها، مدافعاً عن أعراضها؛ فأنا يوم المفاخرة جدير بالذبِّ عن أعراضها!

(۲) حيث إني أصبحت موكلاً عن عشيرتي للدفاع عن شرفها، فأنا جدير بأن أتسود عليها!

(۳) إن قبيلتي قد جعلتني مكلفاً لأدافع عن حَسبها و هل يُحقِّق هذا المطلوب إلّا بي!

(۴) الحقيقة هي أنني أصبحت سيّد قومي لأدافع عن عرضهم، و هذا فخر لي!

۱۲۰- « القتل أنفي للقتل». عین ما يناسب مفهوم العبارة:

(۱) به خون ای برادر می‌لای دست که بالای دست تو هم دست هست!

(۲) به خویشان دل مردم افزون کشد که خون عاقبت جانب خون کشد!

(۳) بسیار خون ریختن بود که از بسیار خون ریختن بازدارد!

(۴) قصاص قبل از جنایت قبیح است!

۱۲۱- « إلى الماء يسعی من یغصّ بریقہ فقل أين يسعی من یغصّ بماء». عین المناسب لمفهوم البيت:

(۱) أنا الغریق فما خوفي من البلل!

(۲) غرقه در بحر چه اندیشه کند طوفان را!

(۳) ما لا يدرك كلّه لا یترك كلّه!

(۴) چو کفر از کعبه برخیزد کجا ماند مسلمانی!

۱۲۲- « آیا نمی‌بینید که خداوند خلقی را که آفریده است چگونه بازمی‌گرداند!». عین الصحيح:

(۱) ألم تروا أنّ الله كيف أعاد خلقاً قد خلقه!

(۲) لماذا لا ترون أنّ الله أعاد الخلق بعد أن خلقه!

(۳) كيف لا ترون أنّ الله يعيد الخلق الذي يخلقه!

(۴) ألا ترون أنّ الله كيف يعيد الخلق الذي قد خلقه!

۱۲۳- « می‌توان گفت دامنهٔ گروش به اسلام در گوشه و کنار ایران هیچگاه یکسان و حتی هم زمان نبود، مثلاً در قرن اول در ایالات غربی و مرکزی رواج بیشتری یافته بود!». عین الصحيح:

(۱) من الممكن أن يقال بأنّ الاعتناق بالإسلام في إيران لم يكن أبداً متماثلاً و حتى متزامناً في أي وقت، على سبيل المثال إنّه قد راج أكثر في الولايات الغربية و الوسطی!

(۲) يمكن القول أنّ نطاق اعتناق الإسلام في أرجاء إيران لم يكن متماثلاً و حتى متزامناً في وقت ما، على سبيل المثال إنّه قد شاع أكثر في القرن الأول في الولايات الغربية و الوسطی!

(۳) يمكن لنا أن نعتبر نطاق الاعتناق بالإسلام في بلاد إيران لا يكون أبداً مشابهاً و حتى متزامناً بحيث نجد في الولايات المختلفة غيره، لهذا نرى أنّه قد شاع في القرن الأول في الايالات الغربية و المركزية!

(۴) من الممكن لنا اعتبار أن يعتنق بالإسلام في إيران لم يكن في زمن متماثلاً بل و حتى متزامناً، في وقت ما، و بحيث لا نجد في الأوقات المختلفة قد شاع في بعض الأحيان في الولايات المختلفة أكثر من غيرها.

## ■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّشْكِيلِ (۱۲۴ و ۱۲۵)

## ۱۲۴- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) إِنَّ الَّذِي فِي يَدِكَ مِنَ الدُّنْيَا قَدْ كَانَ لَهُ أَهْلٌ قَبْلَكَ وَ هُوَ صَائِرٌ إِلَى أَهْلِ بَعْدِكَ؛
- (۲) وَ إِنَّمَا أَنْتَ جَامِعٌ لِأَحَدِ رَجُلَيْنِ: رَجُلٍ عَمِلَ فِيهَا جَمْعَتَهُ بِطَاعَةِ اللَّهِ فَسَعَدَ بِمَا شَقِيَتْ بِهِ؛
- (۳) أَوْ رَجُلٍ عَمِلَ فِيهِ بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ فَشَقِيَتْ بِمَا جَمَعَتْ لَهُ، وَ لَيْسَ أَحَدُ هَذَيْنِ أَهْلًا أَنْ تُؤَثِّرَهُ عَلَى نَفْسِكَ؛
- (۴) وَ لَا أَنْ تَحْمِلَ لَهُ عَلَى ظَهْرِكَ، فَارْجُ لِمَنْ مَضَى رَحْمَةُ اللَّهِ وَ لِمَنْ بَقِيَ رِزْقُ اللَّهِ!

## ۱۲۵- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) الَّذِينَ يُرِيونَ أَطْفَالَهُمْ فِي الرَّفَاهِ وَ لَا يَسْمَحُونَ لَهُمْ أَنْ يَذُوقُوا؛
- (۲) طَعَمَ الصُّعُوبَةَ يُخْلَفُونَ ذُرِيَةً عَاجِزَةً لَا تَسْتَطِيعُ أَنْ تُدِيمَ حَيَاتَهَا؛
- (۳) إِلَّا بِمُسَاعَدَةِ الْآخِرِينَ، فَمَا أَثْمَرَ عُمُرٌ مَنِ يَقْبَلُ الصُّعُوبَاتِ الْمُتَعَدِّدَةَ؛
- (۴) لِيَخْدَمَ النَّاسَ خِدْمَةً صَادِقَةً وَ قَدْ يُمَرُّ عَيْشُهُ لِيُوَاصِلَ هَذِهِ الْمَسِيرَةَ الصَّعْبَةَ!

## ■ ■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۱۲۶-۱۲۸)

## ۱۲۶- ﴿ قَالَ رَبِّ السَّجْنَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ ﴾:

- (۱) يدعون: مضارع - للغائبين - معتل و ناقص (إعلاله بالحذف) // الفعل و الفاعل جملة فعلية و صلة و عائدها ضمير الهاء في «إليه»
- (۲) ربّ: مفرد مذكر - معرّف بالإضافة - معرب/ منادى مضاف و منصوب بفتحة مقدّرة و المضاف إليه، ضمير الياء محذوف جوازاً
- (۳) ممّا: أصله « من ما » و أدغمت النون في الميم جوازاً، و يجوز حذف الألف ( = ممّ ) // الجار و المجرور متعلقهما «أحبّ»
- (۴) أحبّ: اسم - مشتق و اسم تفضيل (إدغامه واجب) - نكرة - ممنوع من الصرف/ خبر مفرد و مرفوع

## ۱۲۷- « الزهد كلّهُ بين كلمتين من القرآن »:

- (۱) بين: اسم غير متصرف - من الأسماء الملازمة للإضافة - معرب/ ظرف أو مفعول فيه للمكان، متعلقه محذوف، و شبه الجملة خبر و مرفوع محلاً
- (۲) كلّ: اسم غير متصرف و من الأسماء الملازمة للإضافة - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ مؤكّد معنوي للشمول و مرفوع بالتبعية للمؤكّد « الزهد »
- (۳) كلمتين: اسم - مثني مؤنث - جامد - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ ظرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب بالياء
- (۴) الزهد: اسم - مفرد مذكر - معرّف بآل - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ مبتدأ و مرفوع و خبره شبه الجملة « بين » و الجملة اسمية



١٢٨- « إن قيل في الدنيا ترى جنةً فجنة الدنيا سمرقندُ »:

- (١) سمرقند: اسم - مفرد مؤنث - معرفة (علم) - معرب - صحيح الآخر - ممنوع من الصرف/ خبر مفرد و مرفوع
- (٢) قيل: فعل ماضي - للغائب - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (له إعلال القلب) - متعدّد - مبني للمجهول/ فعل و نائب فاعله العبارة التالية
- (٣) الدنيا: اسم - مفرد مؤنث - مشتق و اسم تفضيل - معرّف بال - معرب - مقصور/ مجرور تقديرًا بحرف الجر، في الدنيا: جار و مجرور
- (٤) ترى: مضارع - للغائبة - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص و كذلك مهموز العين (له إعلال حذف الهمزة وجوبًا) - مبني للمجهول/ فعل مرفوع تقديرًا و نائب فاعله ضمير « هي » المستتر

■ ■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٢٩-١٣٥)

١٢٩- عيّن الصحيح في المثني:

- (١) إمضاء ← إمضاءان/ إنشاء ← إنشاءان  
(٢) قفا ← قفوان/ أدنى ← أدنيان
- (٣) سوداء ← سوداوان/ صفراء ← صفراءان  
(٤) عصا ← عصوان/ فتى ← فتوان
- ١٣٠- عيّن الخطأ في تعيين الأبواب:
- (١) انتفع ← افتعال/ يندثر ← انفعال  
(٢) ادّخر ← افتعال/ ينجرح ← انفعال
- (٣) يصطنع ← افتعال/ انكسر ← انفعال  
(٤) اطلع ← افعال/ ادّكر ← افتعال
- ١٣١- « ... تدعون الله، و ... لم تدعوا إلا الله! ». عيّن الخطأ للفراغين:
- (١) أنتم/ هما (٢) أنتم/ هم (٣) أنتنّ/ أنتما (٤) أنتنّ/ أنتم
- ١٣٢- عيّن الخطأ ( في المبني للمجهول):

- (١) نعم المرء من يتعظ بمن سبقه قبل أن يتعظ به!
- (٢) الجهاد لو ترك رغبة عنه، فليتنظر الذلّ تاركه!
- (٣) لا يدرك الحقّ إلا بواسطة من يطلبه!
- (٤) ما أقبح بالمرء أن يُغار عليه و لا يُغير!

١٣٣- عيّن النعت السببي:

- (١) وقر سمع لم يفقه الواعية!
- (٢) القرآن أنيق الظاهر و عنيق الباطن!
- (٣) إنّ الخطايا خيل شمس حمل عليها أهلها!
- (٤) أيها الناس المجتمعة أبدانهم، فلكم يطمع فيكم الأعداء!

۱۳۴- عَيْنَ الْخَطَا (في باب الاختصاص):

- (۱) أَنْتَنَ الطَّالِبَاتِ تَحَاوِلْنَ لِكَسْبِ الْعِلْمِ!  
 (۲) هُنَّ الْمُؤْمِنَاتُ اللَّاتِي لَا يَكْذِبْنَ أَبَدًا!  
 (۳) هُمُ الْمُؤْمِنِينَ لَا يَكْذِبُونَ أَبَدًا!  
 (۴) نَحْنُ الْمُسْلِمِينَ لَا نَكْذِبُ فِي حَيَاتِنَا!  
 ۱۳۵- عَيْنَ مَا لَا يَحْتَاجُ إِلَى التَّمْيِيزِ:  
 (۱) إِنْ كَانَ بَيْنَ أَصْدِقَائِنَا أَحْمَقُ تُصَبْنَا مَشْكَلَةً!  
 (۲) بُنِيَ فِي بِلَدِنَا أَعْظَمَ بِنَاءٍ قَبْلَ سَنَتَيْنِ!  
 (۳) عِنْدَنَا أَحْسَنُ الْمُعَلِّمِينَ طَوْلَ السَّنَةِ الْجَدِيدَةِ!  
 (۴) شَرَّ النَّاسِ مَنْ نَخَافُ مِنْ لِسَانِهِ!

### ادبیات انقلاب اسلامی:

۱۳۶- کدام عبارت، در خصوص ادبیات سال‌های (۱۳۵۷ تا ۱۳۴۲) درست است؟

- (۱) شعار بیشتر نویسندگان داستانی این دوره، بازگشت به خویشتن است.  
 (۲) آثار داستانی این دوران، از حیث مضمون با ادبیات سنتی پیوندی ندارد.  
 (۳) آثار ارزشمند آیینی و مذهبی مانند آثار جواد فاضل، در این دوره خلق شد.  
 (۴) در این دوره، شاخه متمایزی با عنوان ادبیات دین‌بنیاد و چالشگر شکل گرفت.

۱۳۷- کدام مورد، عمده‌ترین ویژگی شعر چریکی قبل از انقلاب اسلامی است؟

- (۱) نمادهای پیروزی و امید در این نوع شعر، عناصری مانند آفتاب، گل سرخ و ... بود.  
 (۲) در پرده ایما و اشاره از واژگانی مانند صلح، لاله، ظلمت و ... استفاده می‌کردند.  
 (۳) صریح و خشن و آکنده از واژگانی مانند خون، تفنگ، زندان و ... بود.  
 (۴) مخاطب آن عمده روشنفکران، نویسندگان و شاعران بودند.

۱۳۸- کدام رخداد، آغازی برای انسجام بخشیدن و نگرش آگاهانه‌تر به وضعیت سینما و فیلم بعد از انقلاب اسلامی شد؟

- (۱) جشنواره میلاد  
 (۲) جشنواره محراب  
 (۳) جشنواره هنری فیلم فجر  
 (۴) تأسیس بنیاد سینمایی فارابی

۱۳۹- در کدام بیت، شاعر از «نمادهای انقلابی» بهره برده است؟

- (۱) عشق تو دشت شقایق‌پرور است  
 (۲) از هر رگ تو تهمتن عشق  
 (۳) با تن سبز سپیدار چه پیوندی داشت  
 (۴) برآی از افق صبح ای سپیده که باز  
 خانه تو هفده شه‌ریور است  
 صد دجله گشود در میانه  
 آن که با قامت سبز از بر گلخانه گذشت  
 دلم ز ظلمت شب غمگنانه می‌گیرد

۱۴۰- متن زیر، چکیده کدام اثر با محتوای نقش زن در ادبیات داستانی انقلاب اسلامی است و نویسنده آن کیست؟

«زهرا، عشق و محبت جانباز نابینا «مصطفی» را در دل می‌گیرد و با پذیرش حرف و حدیث دیگران، عشق و زندگی خود را یکسره وقف مصطفی می‌کند.»

- (۱) «راز کوچک و داستان‌های دیگر» - فرخنده آقایی  
 (۲) «پرستوها» از مجموعه «شمشیر کهنه» - فریدون عموزاده خلیلی  
 (۳) «یادداشت‌های روزانه» از مجموعه «دو چشم بی‌سو» - محسن مخملباف  
 (۴) «راز دو آینه» از مجموعه «دو کبوتر، دو پنجره، یک پرواز» - سیدمهدی شجاعی

۱۴۱- کدام عبارت در خصوص شعر انقلاب اسلامی، درست است؟

- ۱) قالب قصیده در شعر انقلاب، بیشتر مورد توجه شاعران جوان قرار گرفت.
- ۲) مضمون چهارپاره‌ها در دوره بعد از انقلاب، تاریخی، عرفانی و حماسی است.
- ۳) در غزل بعد از انقلاب به اشارات تاریخی و اسطوره‌ای توجه چندانی نشده است.
- ۴) استفاده از اوزان بلند در اشعار عبدالجبار کاکایی و علیرضا قزوه بیش از دیگران است.

۱۴۲- در عبارت زیر، کدام مورد مشخص شده، نادرست است؟

«طه حجازی از شاعران عرصه شعر نو سیاسی - مذهبی است وی با همکاری مصطفی مختاری، اشعاری از جعفر سامی الدبونی، شاعر عراقی را به فارسی برگرداند. وی با مجموعه شعر «در فصل مردن سرخ» به معروفیت رسید.»

- |       |       |       |       |
|-------|-------|-------|-------|
| ۳     | ۴     | ۲     | ۱     |
| ۲ (۲) | ۳ (۳) | ۴ (۴) | ۱ (۱) |

۱۴۳- در سروده زیر، کدام آرایه‌های ادبی بر زیبایی شعر افزوده است؟

«امشب به علی خواهم گفت:

اینجا کسی انبان نان به دوش نمی‌گیرد

اینجا عقیل درد فقیری نمی‌کشد

اینجا نهج البلاغه را در کتابخانه‌های چوب گردویی زجر می‌دهند.»

- |                     |              |             |                  |
|---------------------|--------------|-------------|------------------|
| ۱                   | ۲            | ۳           | ۴                |
| ایهام تناسب - تشخیص | تشبیه - جناس | تضاد - مجاز | کنایه - پارادوکس |

۱۴۴- در کدام مورد، نام کتاب و نویسنده آن، هر دو درست است؟

- ۱) (جای خالی سلوچ: محمود دولت‌آبادی) - (باغ بلور: سیدمهدی شجاعی)
- ۲) (اسماعیل اسماعیل: اکبر خلیلی) - (به کی سلام کنم: سیمین دانشور)
- ۳) (آتش در خرمن: حسین فتاحی) - (زمستان: اسماعیل فصیح)
- ۴) (آن سوی مه: داریوش عابدی) - (هیزم: جمال میرصادقی)

۱۴۵- کدام مورد، ویژگی‌های ادبیات داستانی پس از پیروزی انقلاب را بیان نمی‌کند؟

- ۱) برجسته بودن روح حماسی در داستان‌های جنگ
- ۲) چیرگی روحیه رئالی و عرفان‌منشی
- ۳) دارا بودن فضای روشن و امیدوارانه
- ۴) پرهیز از پاورقی‌نویسی

۱۴۶- داستان «فریاد» نوشته محمد ناصری، به چه موضوعی اشاره دارد؟

- ۱) بیان روحیه جوانمردی و ایثار رزمندگان و خانواده‌های آنان در جریان جنگ تحمیلی
- ۲) حوادث زمینه‌ساز انقلاب اسلامی پیش از ورود امام خمینی (ره) به ایران
- ۳) جریان جنگ تحمیلی و خیزش عمومی دفاع مقدس در طول هشت سال
- ۴) بازآفرینی واقعه دستگیری امام خمینی (ره) از سوی عوامل رژیم پهلوی

۱۴۷- مخاطب و موضوع سروده زیر، کدام مورد است؟

« نام تو خواب را برهم می‌زند / آب را طوفان می‌کند / کلامت قانون است / خرد در مصاف عزم تو جنون / تنها واژه تو خون است ... »

- |                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| ۱                                   | ۲   |
| امام حسین (ع) و فاجعه کربلا         | امام علی (ع) و شهادت او در مسجد کوفه          |
| ۳                                   | ۴   |
| امام علی (ع) و رشادت وی در جنگ خیبر | امام زمان (عج) و انتقام از قاتلان شهدای کربلا |

۱۴۸- مفهوم کدام بیت، در رثای شهدای گمنام است؟

- ۱) سفر گزید از این کوچه باز هم نفسی
- ۲) دل به دریا زد و دریا شد و اما نگذاشت
- ۳) هنگامه محشر بود، یا وعده دیگر بود
- ۴) در سینه‌تان زهره صد موج نهفته است

۱۴۹- کدام بیت، در قلمرو فکری و زبانی دفاع مقدس سروده شده است؟

- ۱) ای شب‌زدگان خفته بیدار شوید
- ۲) آن شب، شبی که پیکر باران به آب رفت
- ۳) قسم به آیه چشمت که راز اشراق است
- ۴) ای عاشقان در عاشقی دیوانه می‌باید شدن

۱۵۰- کدام عبارت در خصوص «بومی‌گرایی» به عنوان یک جریان ادبی معاصر درست است؟

- ۱) تلاش روشنفکران برای جلب توجه مخاطبان به ادبیات روستایی بود.
- ۲) واکنش شاعران ایرانی بعد از جنگ جهانی اول نسبت به اشغال ایران بود.
- ۳) واکنش روشنفکران جهان سوم در برابر استعمار و عوارض فرهنگی آن بود.
- ۴) عمدتاً در دهه‌های بیست و سی شمسی مورد توجه روشنفکران واقع شد.

### تاریخ اسلام:

۱۵۱- نظام مالیات‌گیری امویان، بر اخذ مالیات سرانه از نومسلمانان در کدام منطقه، بیشترین تأکید را داشت؟

- ۱) خراسان
- ۲) بین‌النهرین
- ۳) شام
- ۴) حجاز

۱۵۲- به دستور وحی، تخریب مسجد ضرار پس از بازگشت پیامبر اسلام (ص) از کدام جنگ صورت گرفت؟

- ۱) موته
- ۲) تبوک
- ۳) ذات‌السلاسل
- ۴) حنین

۱۵۳- عبارات زیر، در وصف کیست؟

«چون او در طائف درگذشت، کیسانیه مرگ او را انکار کردند و گفتند که او در کوه رضوی نزدیک مدینه به سر می‌برد.»

- ۱) معبد بن عبدالله بن علی جهنی
- ۲) علی بن عبدالله بن عباس
- ۳) ابوهاشم بن محمد بن علی (ع)
- ۴) محمد بن حنیفه پسر امام علی (ع)

۱۵۴- کدام‌یک از صحابه رسول‌الله، رهبری گروهی از مسلمانان در هجرت به حبشه را عهده‌دار بود؟

- ۱) محمد بن مسلمه
- ۲) زید بن حارثه
- ۳) عثمان بن مظعون
- ۴) صهیب بن سنان

۱۵۵- اصل داستان هفت خردمند در زبان‌های فرانسوی و انگلیسی، از کدام داستان جهان اسلام برگرفته شده است؟

- ۱) هزار و یک شب
- ۲) سندباد
- ۳) بلوهر و بوذاسف
- ۴) مرزبان‌نامه

۱۵۶- کدام‌یک از افراد زیر، از شورای شش‌نفره تعیین خلیفه برای جانشینی عمر بن خطاب نیود؟

- ۱) ابوعبید ثقفی
- ۲) عبدالرحمان بن عوف
- ۳) زبیر بن عوام
- ۴) سعد بن ابی وقاص

۱۵۷- پیامبر (ص) در فاصله پیمان‌های اول و دوم، کدام‌یک از صحابه را برای تعلیم قرآن به یثرب فرستاد؟

- ۱) عبدالله بن جدعان
- ۲) زید بن حارثه
- ۳) مصعب بن عمیر
- ۴) خباب بن ارت

- ۱۵۸- کدام عامل سبب شد قریش از اجرای ماده دوم صلح‌نامه حدیبیه صرف‌نظر کند؟  
 (۱) مسلمان شدن پسر سهیل بن عمرو و گریختن او به مدینه  
 (۲) اقدامات ابوبصیر در حمله به کاروان قریش در ساحل دریای سرخ  
 (۳) کمک قریش به بنی‌خزاعه علیه بنی‌بکر که با مسلمانان هم‌پیمان بودند.  
 (۴) اقدام قریش در کمک به بنی‌بکر علیه بنی‌خزاعه که هم‌پیمان مسلمانان بودند.
- ۱۵۹- کدام حکومت مسلمان، شهر حله را مقرر حکومت خود قرار داد؟  
 (۱) بنی‌اغلب (۲) بنی‌مرداس (۳) مزیدیان (۴) حمدانیان
- ۱۶۰- کدام رویداد، نشان شاخص شدن تعالیم اسلام از مبارزطلبی یهود مدینه در عصر نبوی است؟  
 (۱) تغییر قبله به سوی کعبه از بیت‌المقدس  
 (۲) خیانت یهود و محاصره بنی‌نضیر توسط مسلمانان  
 (۳) شکست یهود در جنگ روانی بر ضد زنان مسلمان  
 (۴) آموختن برخی پرسش‌ها توسط یهودیان به قریش
- ۱۶۱- کدام مورد، نقطه پایانی در قدرت مشرکان قریش در حجاز محسوب می‌شود؟  
 (۱) شکست طائف (۲) صلح حدیبیه  
 (۳) بیعت رضوان (۴) فتح مکه
- ۱۶۲- در کدام مورد، بت‌های اعراب در دوره‌های جاهلیت درست ذکر شده است؟  
 (۱) ودّ، بت هذیل و سواع، بت حمیر بود.  
 (۲) منات مورد احترام خاص اوس و خزرج بود.  
 (۳) نسر، بت کلب بود و لات، در کعبه قرار داشت.  
 (۴) عزی مورد احترام مردم طائف قرار داشت و یعوق بت حمیر بود.
- ۱۶۳- کدام مورد، به باورهای «مرجئه» اشاره دارد؟  
 (۱) مرتکب گناه کبیره، کافر است.  
 (۲) مرتکب گناه کبیره، جایگاهی میان مؤمن و کافر دارد.  
 (۳) انجام اعمال دینی، بخشی از ایمان است.  
 (۴) ایمان، مسئله‌ای قلبی است.
- ۱۶۴- کدام نویسندگان دوره عباسی، مؤلفان کتب موسوم به «الخراج» هستند؟  
 (۱) ابن قتیبه - ابوالفرج ابن الندیم  
 (۲) ابوالفرج بن عبری - ابن فقیه همدانی  
 (۳) قاضی ابویوسف - قدامه بن جعفر  
 (۴) شمس‌الدین بن خلکان - احمد بن عمر بن رسته
- ۱۶۵- کدام عقیده خوارج را اساسی‌ترین نکته مورد اتفاق خوارج و محل رویارویی آنها با عقاید شیعه و معتزله دانسته‌اند؟  
 (۱) نظریه تکفیر (۲) نظریه خلاقیت  
 (۳) خلود گناهکاران در دوزخ (۴) جعل حدیث برای نکوهش مخالفان

### کلیات ادبیات کودک و نوجوان:

- ۱۶۶- کدام مورد، نادرست است؟  
 (۱) حکایت: روایتی نسبتاً بلند از ماجرای ساده و غیرواقعی پیرامون شخصیتی نمادین در فضایی مشخص است.  
 (۲) قصه: روایتی از سلسله رویدادهای آنی، شگفت‌انگیز و اغراق‌آمیز پیرامون ستیز خیر و شر است.  
 (۳) اسطوره: عصارهٔ باورها و آرمان‌های جمعی است که در یک فرد یا یک چیز فشرده شده است.  
 (۴) افسانه: روایتی ناراست و باورناپذیر از ماجراهای گوناگون که موجودات تخیلی می‌آفرینند.

۱۶۷- کدام مورد، کهن‌ترین قصه‌های به‌دست‌آمده در جهان است و قدمت آن به چند سال پیش بازمی‌گردد؟

- ۱) افسانه‌های ازوپ - قرن هفت پیش از میلاد
- ۲) سرگذشت زندگی قدیسان - قرن شش پیش از میلاد
- ۳) قصه‌های جادویی در مصر - چهار هزار سال پیش از میلاد
- ۴) روایات حماسی با اندیشه‌ی مزدیسنا - چهار هزار سال پیش از میلاد

۱۶۸- براساس فرضیه‌ی روان‌کاوی، تعریف قصه کدام است؟

- ۱) دستاورد نظام‌های تولیدی کهن یا حکومت‌های اجتماعی دوران دیرین است.
- ۲) جنبه‌هایی از رسوم بازمانده از باورهای آریاییان نسبت به خدایان اساطیری است.
- ۳) شکل آغازین آیین‌ها و رسم‌های کهن فراموش‌شده و خاطره‌هایی از برگزارکنندگان آنهاست.
- ۴) صورت ساده‌شده اسطوره‌هایی است که آمال جوامع را در دوران جوانی عمر بشر در خود دارد.

۱۶۹- کدام شخصیت ادبی، پیشاهنگ شعر ناب کودک در اروپا است؟

- ۱) ساموئل مارشاک
- ۲) ویلیام بلیک
- ۳) آناتول فرانس
- ۴) شارلوت برونته

۱۷۰- نخستین کتابی که در اروپا مخصوص کودکان نوشته شد، چه نام داشت و نویسنده‌ی آن که بود؟

- ۱) یادگاری برای کودکان - جیمز جانی وی
- ۲) کودکان و مردان - پل هازارد
- ۳) پیشرفت زوار - جان بانیان
- ۴) امیل - ژان ژاک روسو

۱۷۱- منتقد متون نثر و نظم کودک و نوجوان، برای نقد عناصر متن‌ساز، چه مواردی را باید در نظر بگیرد؟

- ۱) زمان و خط زمانی عنصرها
- ۲) عناصر حرکت‌آفرین و عوامل آن
- ۳) عناصر سازنده‌ی بافت نحوی و ادبی
- ۴) شخصیت‌ها، ویژگی‌ها، جنبه‌ها و عملکرد آنان

۱۷۲- برای گروه سنی ده تا دوازده ساله، ملاک تصویرگری در کتاب‌های ادبی کدام است؟

- ۱) تصویر نسبت به نوشته و متن فضای بیشتری داشته باشد.
- ۲) تصویرهای تخیلی و ذهنی برانگیزاننده‌ی قوه‌ی تخیل باشد.
- ۳) تصاویر، ساده، آسان و با کمی ریزبافت همراه باشد.
- ۴) زاویه‌های گوناگون در تصویرگری به کار گرفته شود.

۱۷۳- کدام‌یک از موارد مشخص‌شده در خصوص «فانتزی» نادرست است؟

«فانتزی دستاورد واکنش هنرمندان اروپا به ویژه انگلستان، نسبت به سلطه‌ی خردگرایی است که از قرن

هفدهم میلادی آغاز می‌شود. پشتوانه فکری انسان در عصر رواج فانتزی، خرافات است.»

- ۱) ۱
- ۲) ۲
- ۳) ۳
- ۴) ۴

۱۷۴- در زمینه‌ی نشریات و مطبوعات کودک و نوجوان در ایران، مهم‌ترین رخداد سال ۱۳۷۸ چه بود؟

- ۱) برگزاری جشنواره مطبوعات کودک و نوجوان به اهتمام کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
- ۲) انتشار اولین نشریه مختص بررسی مباحث نظری مطبوعات کودک و نوجوان
- ۳) انتخاب و معرفی آثار برتر مطبوعات کودک و نوجوان
- ۴) تأسیس خانه روزنامه‌نگاران جوان

۱۷۵- موضوع داستان «هدیه‌ای برای بچه‌های کنار شط» از سیروس طاهباز، کدام است؟

- ۱) شهادت قهرمان کودک و نوجوان
- ۲) اسارت و آزادی در جنگ تحمیلی
- ۳) آوارگی و مهاجرت در طول جنگ تحمیلی
- ۴) حوادث تلخ معلولیت کودک و نوجوان



- ۱۷۶- در کدام مورد، آثار برتر جشنواره‌های «شعر» کودک و نوجوان آمده است؟  
 (۱) منظومه روز دهم - بوی بال فرشته‌ها  
 (۲) آهوی بخت من گزل - قصه طوقی  
 (۳) خورشید نیمه‌شب - رد پای آتش  
 (۴) سختون - مهاجر کوچک
- ۱۷۷- نویسنده کتاب‌های «شاهزاده و گدا - سه تفنگدار - آدمک برفی»، به ترتیب کدام‌اند؟  
 (۱) آنتوان دو سنت اگزوپری - کامرون - هانس کریستین آندرسن  
 (۲) مارک تواین - الکساندر دوما - هانس کریستین آندرسن  
 (۳) چارلز دیکنز - الکساندر دوما - انوره دو بالزاک  
 (۴) مارک تواین - انوره دو بالزاک - کامرون
- ۱۷۸- چه نوع کتاب‌هایی برای ارضای نیازهای «عاطفی» کودک، مناسب هستند؟  
 (۱) هنرهای زیبا  
 (۲) افسانه‌شناسی  
 (۳) بیوگرافی و سرگذشت  
 (۴) فولکور و فرهنگ عامه
- ۱۷۹- کدام مورد، ویژگی داستان مفید و جذاب برای کودک است؟  
 (۱) عناصر داستان به نوعی غرابت نامأنوس داشته باشند تا اعجاب کودک برانگیخته شود.  
 (۲) محتوای داستان پیرامون امور معقول و معنوی باشد و از محسوسات فاصله بگیرد.  
 (۳) عناصر داستان برای کودک پیچیده باشد تا کودک به راحتی از آن تقلید نکند.  
 (۴) هدف اخلاقی داشته باشد و این هدف به‌طور صریح برای کودک آشکار باشد.
- ۱۸۰- کدام مثال، تفاوت خواندن داستان و نقل کردن آن را برای کودکان به خوبی بیان می‌کند؟  
 (۱) خواندن، مانند دیدن جسم زنده و نقل کردن، مانند لمس مجسمه آن است.  
 (۲) خواندن، مانند لمس کردن مجسمه و نقل کردن، مانند دیدن آن مجسمه است.  
 (۳) خواندن، مانند ساختن مجسمه و نقل کردن، مانند تعریف کردن از آن مجسمه است.  
 (۴) خواندن، مانند دیدن مجسمه و نقل کردن، مانند دیدن آن جسم به‌صورت زنده است.
- ۱۸۱- کدام دوره از زندگی کودک و نوجوان، دوران انتقال تفکر عملیاتی به تفکر صوری است؟  
 (۱) شش تا نه سالگی  
 (۲) دوازده تا چهارده و پانزده سالگی  
 (۳) نه سالگی تا یازده سالگی  
 (۴) شانزده تا هجده سالگی
- ۱۸۲- کدام مورد، از خصایص اجتماعی کودکان ۹ تا ۱۱ ساله است؟  
 (۱) گروه همسالان جای بزرگسالان را می‌گیرد و منبع مهم معیارهای رفتار و شناخت موفقیت می‌شود.  
 (۲) با نزدیک شدن به سن بلوغ، کنجکاوی درباره امور جنسی خصوصاً در پسران افزایش می‌یابد.  
 (۳) والدین در نقشه‌ها و طرح‌های بلندمدت کودکان، نقش مؤثر دارند.  
 (۴) احساسات و عواطف خود را آزادانه و به‌صورت باز ابراز می‌کنند.
- ۱۸۳- با کدام روش می‌توان موانع سریع خوانی داستان را در کودکان برطرف کرد؟  
 (۱) آموزش واژگان سخت در نخستین سال‌های تحصیلی  
 (۲) خواندن کتاب با صدای بلند در آموزش ابتدایی  
 (۳) برگزاری آزمون‌های متعدد از کتب غیردرسی  
 (۴) روخوانی به روش جمله‌ای در مقابل کلمه‌ای
- ۱۸۴- نوع درون‌مایه کدام سروده، درست است؟  
 (۱) گرچه گنجشک نیستم اما/ در بهاران سرای گنجشکم/ با زبان نسیم می‌خوانم/ هم‌نوا با نوای گنجشکم (وصفی)  
 (۲) شاخه خشک درختان پر شد از برف سفید/ می‌توان گل‌های برفی را ز روی شاخه چید (وصفی)  
 (۳) یک جای دنیا ابر است و باران/ یک جای دیگر خشک است و سوزان (تعلیمی)  
 (۴) نگه بر این سپهر بی‌کران کن/ ز تنگی‌ها برون آ، بی‌کران شو (تمثیلی)

۱۸۵- با توجه به سرودهٔ زیر، کدام مورد درست است؟

«باز کودک ز مادرش پرسید  
گفت مادر که هر زمان در باغ  
روز دیگر سراغ باغچه رفت  
دید لب بسته است غنچه هنوز  
کی بهار و شکوفه می آیند  
غنچه هالب به خنده بگشایند  
کودک ما به جستجوی بهار  
بر لب غنچه نیست بوی بهار»

(۱) قالب شعر چهارپاره و قاعدهٔ قافیه‌های آن، «یک» است.

(۲) این سروده از مجموعهٔ «آینه‌های ناگهان»، اثر قیصر امین‌پور است.

(۳) آرایه‌های «تشبیه، تشخیص، حس‌آمیزی و جناس تام»، در آن یافت می‌شود.

(۴) شعر در وزن فاعلاتن مفاعیلن فعلن و بحر رمل مسدس محذوف سروده شده است.